

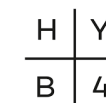
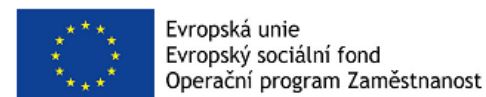
TÝDEN **HOUSING F1RST**

Medailonky realizátorů projektů Housing First

Projekt **Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend** je spolufinancován Evropskou unií.

www.socialnibydeni.mpsv.cz

@socialnibydenivcr

BOÉTHEIA

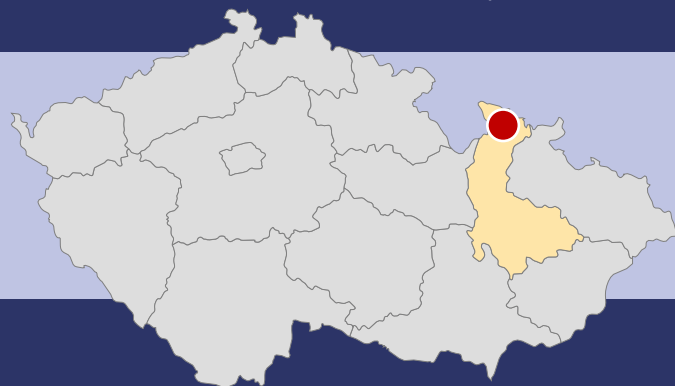
společenství křesťanské pomoci, z.s.

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Jeseník

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (jednotlivci, rodiny)

Chystaný počet zabydlených bytů:

5 bytů

Vlastnictví bytů:

Obecní byty, soukromé byty

BOÉTHEIA
Společenství křesťanské pomoci
Jeseník

Kamil Archel
ředitel

731 178 941
reditel@boetheia.cz

Proč jste vstoupili do výzvy 108 Housing First?

Boétheia poskytuje sociální služby lidem bez domova. Konkrétně Azylový dům pro muže a ženy, Azylový dům pro rodiče s dětmi, Noclehárna pro muže, Noclehárna pro ženy a Nízkoprahové denní centrum. Naše rozhodnutí o vstupu do výzvy vyplývá z charakteru služeb, které poskytujeme. Taktéž nás zaujala možnost získání bydlení pro alespoň malou část osob bez domova v Jeseníku s doprovodnou podporou v rámci projektu. Motivem bylo i ověření přístupu a principů Housing First v praxi.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiroje?

Projekt Rapid Re-Housing z Brna na kterém se podílela organizace IQ Roma servis. Inspirací byla rovněž naše účast na stáži v Brně zaměřené na metodu Housing First a absolvování kurzu Podzimní školy HF ve Slavonicích.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Snižující se bytový fond města, kdy dlouhodobě dochází k prodeji městských bytů do soukromého vlastnictví. Město sice v uplynulých letech rekonstruovalo 8 bytů určených k sociálnímu bydlení, ale celkový počet bytů v majetku města klesá.

Dále předsudky soukromých pronajímatelů či realitních makléřů vůči osobám bez domova. Stigmatizace Romů, pro něž je násobně obtížné získat nájemní bydlení, což je obecný jev netýkající se jen města Jeseník. A všeobecné obtíže, týkající se plateb za zprostředkování realitním kancelářím, kaucí a jejich výše, jež přispívají k nedostupnosti bydlení pro osoby bez domova.

Jaká je Vaše metoda výběrů klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Výběr účastníků proběhl ve dvou krocích. V prvním byl vyhlášen termín třídní depistáže, jemuž předcházelo oslovení cílové skupiny klientů prostřednictvím sociálních pracovníků sítě sociálních služeb působících ve městě Jeseník a institucí pracujících s potencionálními účastníky – oddělení HN ÚP v Jeseníku, odbor sociálních věcí a zdravotnictví atd. V rámci depistáže proběhlo vyplňování žádostí a dotazníků se zájemci v rámci jednotlivých služeb i terénní depistáží v jednotlivých lokalitách města, aby se do výběru dostaly i osoby nevyužívající momentálně žádnou sociální službu. Poté následovalo vyhodnocení, zda jednotlivé žádosti splňují kritéria pro zařazení do projektu. V druhém kroku následoval náhodný výběr účastníků losem. Metodu losování jsme vybrali z důvodu transparentnosti. Jednotlivých losování se účastnili též zástupci klientů.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Prioritou je aktuálně získání pátého bytu v rámci projektu do konce června. Dále stabilizování finanční situace již zabydlených osob a podpora jednotlivých domácností tak, aby byly schopny si bydlení nadále do budoucna udržet.

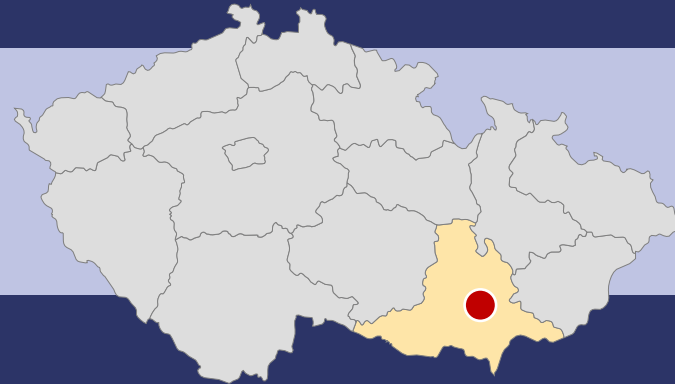
Statutární město **BRNO**

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Brno

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém
bydlení (jednotlivci, rodiny)

Chystaný počet zabydlených bytů:

20 bytů

Vlastnictví bytů:

Obecní byty

B | R | N | O

Daniel Janeček
koordinátor projektu

776 892 211
janecek.daniel@brno.cz

Proč jste vstoupili do Výzvy č. 108 OPZ Housing First?

Město Brno mělo možnost realizovat pilotní projekty zaměřené na sociální bydlení již v předešlých letech. Na základě dosažených pozitivních výsledků se město rozhodlo podpořit realizaci projektu, který bude řešit bytovou nouzi dalších 20 domácností a bude součástí dlouhodobé strategie ukončování bytové nouze. Byl vytvořen projekt v rámci Výzvy č. 108 OPZ, který cílí na skupinu ohrožených rodin s dětmi i jednotlivců. V kategorii jednotlivců je projekt zaměřen zejména na seniory, kteří nemohli být zabydleni v průběhu dříve realizovaných projektů z důvodu omezení věkové hranice do 64 let, ale jejich počet v bytové nouzi se v posledních letech prokazatelně zvyšuje. Mimo tyto jsou mezi podpořenými také osoby se zdravotním omezením a mladí dospělí opouštějící institucionální péči.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

V souvislosti s dříve realizovanými projekty inspirovanými metodou Housing First máme možnost využít dosavadní zkušenosti, které doplňujeme o inspiraci z dalších zahraničních modelů Housing First, například od amsterdamské organizace HVO Querido Discus, která poskytuje rozmanitou a kreativní sociální podporu. Další inspirativní podněty s námi sdílí Platforma pro sociální bydlení.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Mezi nejzásadnější problémy spadá bytový fond nezahrnující dostatek sociálních bytů v porovnání s počtem žadatelů o sociální byt a celkovým poměrem osob a rodin nacházejících se v bytové nouzi v Brně. Po sociálním bydlení je příliš velká poptávka, kterou nabídka sociálních bytů v současné chvíli není schopná uspokojit. Bariérou bývá mnohdy také nevědomost širší společnosti o konceptu sociálního bydlení a přístupu Housing First.

Jaká je Vaše metoda výběru klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Pro výběr domácností jsme vytvořili bodově hodnotící kritéria, která zohledňovala míru ohrožení a závažnost bytové i životní situace. Tato jsme aplikovali na stávající pořadník žadatelů o sociální byt s potřebou komplexní podpory, který obsahuje více než 700 žadatelů v bytové nouzi. Následně jsme za pomoci sociálních kurátorů a dalších pracovníků působících v sociálních službách ve městě mohli provést depistáž s dalšími ohroženými.

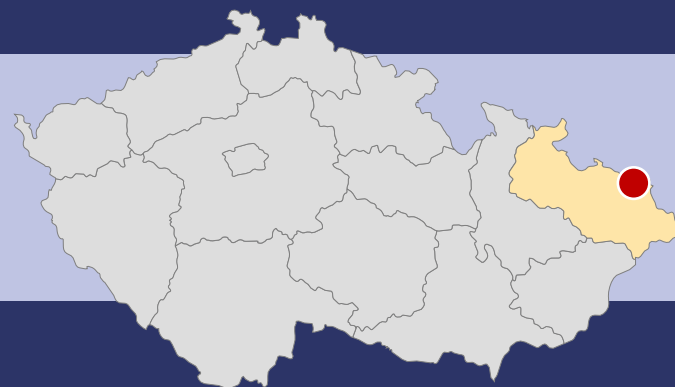
Podle bodového hodnocení jsme následně s trojnásobkem domácností, které se umístily nejvýše, realizovali tzv. hloubkové rozhovory, které vychází z holistického přístupu posouzení životní situace. Tyto podklady z hloubkových rozhovorů pročetli členové Pracovní skupiny pro výběr žadatelů do projektu, kteří vybrali třetinu žadatelů, celkem se jedná o 20 podpořených domácností. Mezi členy Pracovní skupiny jsou například náměstci primátorky pro sociální a bytovou oblast, starostové několika brněnských městských částí, vedoucí odboru sociální péče, ředitel příspěvkové organizace DROM a také prof. Tomáš Sirovátka z FSS MU.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Hlavním cílem je ukončit etapu bytové nouze podpořených domácností a poskytnout jim takovou podporu, která povede k jejich stabilizaci v sociálním bytě a k celkovému zlepšení životní situace. Z dlouhodobého hlediska bychom chtěli dosáhnout jejich plné integrace.

CENTROM Z. S.

Lokalita:
Ostrava

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (rodiny)

Chystaný počet zabydlených bytů:

20 bytů

Vlastnictví bytů:

Soukromé byty

Ivana Nesětová
Ředitelka

774 714 002
i.na@seznam.cz

Proč jste vstoupili do výzvy 108 Housing First?

Podporu domácností hendikepovaných krom jiného i na trhu s nájemním bydlením (dále uváděno jako „sociální bydlení“), a to i včetně činností směřujících k zajištění samotného bytu a správy části takto užívaného bytového fondu, realizujeme již od roku 2005.

Vzhledem k naprosto nedostatečným kapacitám vhodných bytů pro cílovou skupinu (dále jen „CS“) a masivní potřebě a poptávce využíváme jakoukoli možnost, jak dostat lidi z ubytoven a nevyhovujících bytů ve vyloučených lokalitách do bytů v běžné zástavbě. Na výzvě Housing First nás zaujala mj. možnost financovat z projektu garanční fond, což eliminuje potřebu skládání kaucí (jistot) před nastěhováním, které jsou jednou z překážek omezujících dostupnost nájemního bydlení sociálně slabým.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

Vzhledem k 15 letům činnosti naší organizace v oblasti sociálního bydlení, jeho rozsahu v posledních 5 letech (stovky bytů a domácností) i zkušenostem s různými typy sociálního bydlení, se spoléháme spíše na vlastní zkušenosti vycházející ze znalosti CS v místě a také z místních podmínek.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Jelikož působíme převážně v Ostravě, jedná se zde o hlavní problémy:

- velký počet vyloučených lokalit,
- vysoká koncentrace a celkové počty sociálně vyloučených osob,
- vysoká koncentrace a počty domácností a osob v bytové nouzi,
- malá kapacita bytového fondu vlastněného a provozovaného samosprávou (městské obvody se z valné části bytového fondu v první polovině 90. let zbavily).

Jaká je Vaše metoda výběrů klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Orientujeme se na rodiny s dětmi, a to vzhledem k historii naší sociální práce (organizace byla původně založena jako organizace pro práci se sociálně hendikepovanými dětmi, prvními registrovanými sociálními službami byly sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a provoz nízkoprahového centra pro děti a mládež do 15 let) i sociálního bydlení jako takového. Cca 80 % domácností, které bydlí v námi zajištěných bytech, vždy tvořily a tvoří rodiny s dětmi do 15 let.

Z naší dlouholeté praxe máme kontakty na velké množství rodin na ubytovnách a v nejistém bydlení, jakožto i na další vypomáhající organizace a instituce, včetně OSPOD (dále jen „partneři“), které s nimi spolupracují. S těmito partnery a pracovníky našich vlastních sociálních služeb sestavujeme pořadník podle míry potřebnosti. Nejprve vyloučíme domácnosti nesplňující kritérium potřeby dlouhodobé a intenzivní podpory a na základě bodového hodnocení vybereme nejpotřebnější klienty. Bodová kritéria jsme si stanovili dle našich dřívějších zkušeností již v žádosti do výzvy č. 108 OPZ.

Byty budeme samozřejmě přidělovat i podle složení domácnosti. V případě získání bytu vhodného např. pro 4–5 člennou domácnost se 2–3 dětmi jej přidělíme jedné z domácností, která má vzhledem k bytu vhodný počet osob a která byla vyhodnocena jako nejpotřebnější.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Chtěli bychom dosáhnout cíle, který máme celých 15 let naší činnosti v oblasti sociálního bydlení – dostat co nejvíce domácností z ubytoven a nevyhovujícího či nejistého ubytování do nájemního bydlení a pomoci jim si ho udržet. Nehovoříme zde o rodinách s dětmi do 15 let na ulici z jednoduchého důvodu. Z našich terénních zkušeností víme, že se nevyskytují vysloveně na ulici ani nevyužívají noclehárny. Jsou to ale domácnosti s dětmi, které tvoří naši cílovou skupinu a které přebývají na ubytovnách, v azylových domech či v nevyhovujícím, nejistém nebo nelegálním bydlení.

Statutární město ČESKÉ BUDĚJOVICE

Partneři projektu:

FOKUS České Budějovice, z.ú.
Mezi proudy o.p.s.

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

České Budějovice

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém
bydlení (jednotlivci, rodiny)

Chystaný počet zabydlených bytů:

24 bytů

Vlastnictví bytů:

Obecní byty, soukromé byty

Kateřina Komendová
administrátor projektů

386 801 613
komendovak@c-budejovice.cz

Proč jste vstoupili do výzvy 108 Housing First?

Vyhlášení výzvy 108 - Housing First přišlo v době, kdy byla v plném proudu příprava Koncepce bydlení pro město České Budějovice. V tu dobu již byly také první uchopitelné výsledky a výstupy od kolegů, kteří koncept HF zaváděli i v jiných městech České republiky. Pro nás bylo především důležité, že se na projektu budou podílet i partneři – Fokus České Budějovice z.ú., Mezi proudy, o.p.s. a Správa domů s.r.o. Všichni tři partneři se zabydlováním a podporou obyvatel v bytové nouzi již dlouhodobě zabývají a společně s městem (coby hlavního realizátora projektu) mají zájem spolupracovat při zavádění tohoto konceptu i na území města. V rámci projektu si tak chceme vyzkoušet tento koncept i v podmínkách Českých Budějovic a především si chceme vybudovat odborné a znalostní kapacity u jednotlivých pracovníků města a neziskových organizací, kteří fungují přímo v terénu v rámci projektu nebo jej metodicky řídí. V zásadě je pro nás nejdůležitější zjistit, zda v našem prostředí a s našimi personálními kapacitami jsme schopni tuto metodu uplatňovat na určité části bytů z fondu města nebo i na volném trhu s byty.

Z politického hlediska je důležité také vnímat situaci u nejohroženější skupiny obyvatel, kteří jsou v akutní bytové krizi, a nabídnout jim adekvátní bydlení s potřebnou podporou, která bude mít za cíl, co nejdelší udržení si bydlení.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

V průběhu přípravy projektu, a i při jeho samotné realizaci, jsme měli možnost se seznámit s výstupy a zkušenostmi našich kolegů z různých měst v České republice, ať již se jedná o město Liberec, Jihlavu a mnohá další. Brzy jsme však pochopili, že nejceněnější jsou pro nás dílčí a konkrétní zkušenosti, které si v zásadě přetváříme a aplikujeme do našich podmínek. Příklady dobré praxe nám tak slouží spíše jako vodítko pro řešení našich klíčových problémů, které se v průběhu realizace projektu objevují.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Popsat všechny problémy, které sebou přináší zavádění metody Housing First, by vydalo na samostatný článek. Podobně jako všichni realizátoři projektů, tak i my se s nimi

setkáváme. Problémy přicházejí ze všech stran, počínaje slabší politickou podporou, všeobecně negativně vnímaným konceptem širší veřejností, určitou stigmatizací účastníků projektu a problémy v jejich soužití s obyvateli domů, až po sběr zkušeností členů realizačního týmu, kteří se metodu, tak jako všichni, učí aplikovat v praxi. Některým problémům se daří relativně dobře předcházet, a to především díky již zpracovaným metodickým materiálům například z Platformy pro sociální bydlení, Ministerstva práce a sociálních věcí, nebo jiných organizací či měst, kteří realizují nebo aplikují tento koncept.

Často využíváme také výměnu osobních zkušeností členů týmů z jiných projektů či zahraničních kolegů. Některým problémům se však nedá dost dobře předcházet, přicházejí totiž z podstaty věci a jejich řešení je pak vesměs intuitivní.

Jaká je Vaše metoda výběrů klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Metodu výběru klientů jsme zvolili s ohledem na principy přístupu Housing First. Stěžejní pro nás je míra intenzity bytové nouze a dále identifikovaná komplexnost potřeb konkrétní domácnosti. Dále je po nás důležité, jaké byty máme k dispozici. Velmi zvažujeme potřeby domácností vztahující se k představám o domově a dle toho se snažíme nabídnout co neodpovídající byt. Poslední fáze výběru je losování – losujeme tři domácnosti, které následně doporučujeme odbornému konziliu a dále bytové komisi města ke schválení nájmu. Důvody jsou dva – chceme co nejvěrněji vyzkoušet metodu Housing First a dále si přejeme domácnosti co nejlépe zabydlet.

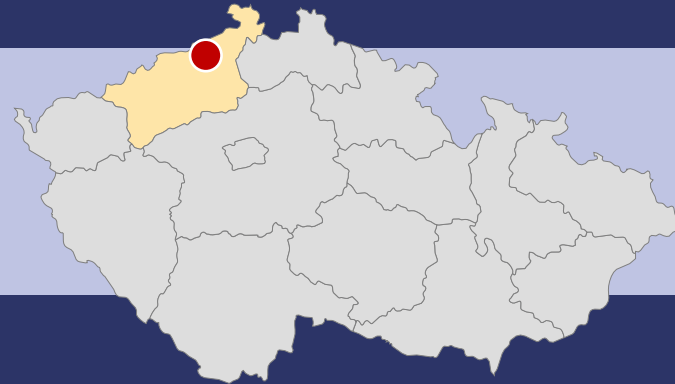
Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Hlavním cílem je metodu Housing First vyzkoušet a prokázat její životaschopnost v podmínkách našeho města. Samozřejmě, že musíme splnit indikátory, které jsme si nastavili v projektu (například počet zabydlených domácností). Nad rámec těchto indikátorů však vyhlížíme i výsledky, které prokážou, že po dobu realizace projektu se nám povedlo udržet větší část účastníků projektu v bydlení, že se nám podaří zlepšit jejich kvalitu života a v konečném důsledku získat dostatek argumentů pro to, aby se tato metoda ukotvila v nástrojích, které město používá při zabydlování osob, které se do závažné bytové nouze dostaly.

DOBROVOLNICKÉ CENTRUM, Z.S.

Lokalita:

Ústí nad Labem

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (jednotlivci, rodiny)

Chystaný počet zabydlených bytů:

32 bytů

Vlastnictví bytů:

Soukromé byty

**dobrovolnické
centrum**

Lenka Vonka Černá
Ředitelka

606 512 905
lenka.cerna@dcul.eu

Proč jste vstoupili do Výzvy č. 108 OPZ Housing First?

Oslovila nás projektová manažerka, která v uplynulých letech zpracovávala pro Dobrovolnické centrum projekty EU. V tu dobu též působila v rámci manažerského týmu komunitního plánování statutárního města Ústí nad Labem a iniciovala oslovování organizací s cílem najít realizátora Housing First pro krajské město. Zároveň přišla s přesvědčením, že bychom to měli umět zvládnout a ještě by nás to mohlo bavit, a to se neodmítá. Rozhodující pro nás byla povinná konzultace záměru na MPSV, kde byl náš mentální přístup k metodě akceptován, a mohli jsme záměr vyvinout. Projekt jsme za pomoci externí agentury vyvinuli na maximální objem; což MPSV v prvním kole bylo vyhodnoceno jako rizikové, a dnes, zpětně, ceníme zkušený přístup a doporučení z nadhledu. Snížili jsme proto v projektové úpravě indikátory a nyní, kdy jsme uprostřed realizace, máme i tak co dělat, abychom při maximální možné kvalitě s našimi kompetencemi v týmu, vše úspěšně zvládli.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

V rámci podzimní školy Housing First ve Slavonicích, ještě před zahájením v Ústí nad Labem, jsem poznala lektory a manažery Valerii a Martina z Hvo-Querido z Amsterdamu. Několik měsíců na to jsem byla na školení v Holandsku a požádala o jednodenní stáž přímo v místě realizace. A to mě zasáhlo, jak přístup samotných klíčových pracovníků, tak vlastní místo, které plně odpovídalo mým představám o efektivním, důstojném a respektu plném přístupu. Místo jsem nafotila, ihned na místě udělala detailní poznámky a záznam využila při nástupech klíčových pracovníků a při obměnách v manažerském týmu ústeckého Housing First.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Nejzásadnější komplikací při realizaci projektu je absence městských bytů v Ústí nad Labem, a proto veškeré nájemní bydlení pro naše klienty hledáme na soukromém trhu. Máme navázanou úzkou spolupráci se společností CPI BYTY, a.s., která klientům zprostředkovává byty. Tak jako všude po republice poptávka je větší než nabídka. Další komplikací je to, že zmíněná společnost vlastní v Ústí nad Labem převážně menší byty. Musíme hledat byty i na

vlastní pěst, tak abychom dokázali uspokojit širší část naší klientely. S tím nám pomáhá naše sociálně realitní makléřka.

Jaká je Vaše metoda výběru klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Před realizací projektu jsme uspořádali velké mapování v terénu ve spolupráci s místními neziskovkami. Bylo to rychlé řešení pro sběr většího množství dat. Vytvořili jsme jednoduchou databázi, kde si vedeme všechny zmapované uchazeče o spolupráci. Průběžně mapujeme neustále, nicméně klienti si nás už často nacházejí sami nebo s námi komunikují přes jiné instituce či neziskové organizace.

Uchazeče o vstup do projektu vybírá koordinátorka projektu, poté hlasuje sedmičlenná komise složená z manažerského týmu Dobrovolnického centra a Housing First. Díky pandemickým opatřením hlasujeme takřka po celou dobu on-line a nemůžeme si to vynachválit. Ušetřilo nám to spoustu času.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Rozhodně zabydlet všechny byty a pokračovat v podpoře klientů v nájemních bytech. Cílem je také udržet stávající zabydlené klienty a připravit je na období "po projektu" tak, aby dokázali žít ideálně bez podpory nebo jen s minimální podporou nějaké soc. služby. Dalším naším cílem je pokusit se najít větší byty pro vícečetné rodiny. Rádi bychom našli spolehlivého partnera - "dodavatele" vhodných bytů (např. pro vícečetné rodiny nebo nízkopříjmové klienty), které budou splňovat podmínky důstojného bydlení.

Statutární město **JIHLAVA**

Partner projektu:
Oblastní charita Jihlava

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Jihlava

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (rodiny, jednotlivci)

Chystaný počet zabydlených bytů:

12 bytů

Vlastnictví bytů:

Obecní byty

Michaela Jelínková
koordinátorka projektu

565 593 723
michaela.jelinkova@jihlava-city.cz

Proč jste vstoupili do výzvy 108 Housing First?

Je to dlouhodobější proces. V roce 2018 vznikla pracovní skupina pod sociální komisí města, která identifikovala základní problémy v oblasti sociálního nebo obecně dostupného bydlení. Z této pracovní skupiny vzešly základní cíle, díky kterým jsme začali měnit bytovou politiku města.

Především byla uzavřena spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování a s Platformou pro sociální bydlení. S druhou jmenovanou organizací jsme připravili i projekt do výzvy 108.

Následná realizace projektu zapadá do nového konceptu zavádění inovativních metod do bytové politiky města.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

Opíráme se zejména o brněnskou zkušenost ze zavádění konceptu Housing First. Nicméně díky spolupráci s Platformou pro sociální bydlení máme dostupnou i praxi ze zahraničí a také odbornou podporu při zavádění v našem prostředí.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Zejména jde o vnímání konceptu ze strany významné části politického spektra a následně neznalost a rozporuplné vnímání ze strany veřejnosti.

Další významnější překážkou při realizaci je nedostatek bytů v majetku města.

Jaká je Vaše metoda výběrů klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Jako konečná metoda výběru z celkové množiny identifikovaných domácností v bytové nouzi byl zvolen los. A to zejména z důvodu nenapadnutelnosti výběru a ochrany sociálních pracovníků.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Stabilizace realizace podpořeného projektu z výzvy 108 a s tím související etablování přístupu Housing First jako běžného přístupu v bytové politice města.

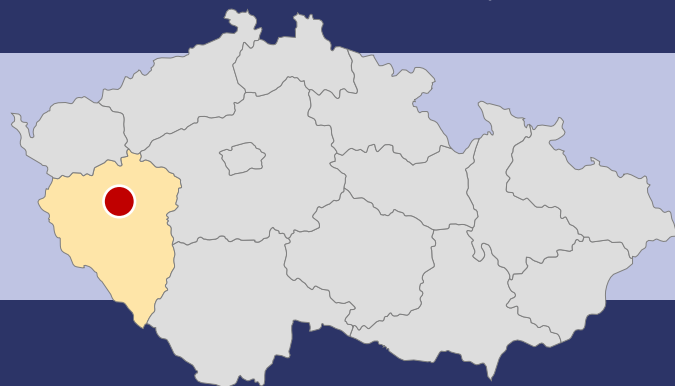
LEDOVEC, Z.S.

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Plzeň

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (lidé s duševním onemocněním)

Chystaný počet zabydlených bytů:

10 bytů

Vlastnictví bytů:

Obecní byty, soukromé byty

Petr Moravec
Projektový manažer

775 725 339
petr.moravec@ledovec.cz

Proč jste vstoupili do výzvy 108 Housing First?

Ledovec poskytuje služby především pro lidi s vážným duševním onemocněním. Máme jak terénní multidisciplinární týmy, tak disponujeme 18 lůžky v chráněném bydlení. A ve všech našich týmech máme stejnou zkušenost, že problém s bydlením má velká část lidí, kteří se na nás obrací. Často žijí v nevyhovujícím prostředí, na ubytovnách a co je pro lidi s duševním onemocněním specifické, že z důvodu, že nemají kde bydlet, zůstávají v psychiatrických nemocnicích, a to klidně i několik let. Zároveň však je bez nějakého komunitního týmu a bez přístupu k bydlení obrovské riziko, že lidi skončí na ulici. A život na ulici nebo v nějakých nejistých podmínkách je faktorem, který vede ke zhoršení zdravotního stavu. Je to takový začarovaný kruh. Dostat tyto lidi zpět do běžného prostředí a pomoci jim žít kvalitní a spokojený život je jedním z cílů reformy psychiatrické péče v ČR, ke které se Ledovec hlásí. A přístup Housing First považujeme za jednu z cest, jak tyto cíle naplňovat, jak zamezit tomu, aby lidé s duševním onemocněním žili na ulici nebo v psychiatrických nemocnicích.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

Teď zrovna asi francouzská Marseille a projekt „Un chez soi d'abord“. Jde o velmi podobný přístup, který chceme zavést i u nás v Plzni. Pracují s lidmi s vážným duševním onemocněním, mají multidisciplinární tým sociálních pracovníků a zdravotních sester, psychiatra a pracovníky s vlastní zkušeností s duševním onemocněním. O takové odbornosti se chceme opírat i my. Navíc, kolegové z Marseille přijeli na konferenci Recovery2020.cz, kterou Ledovec pořádal a kde sdíleli své zkušenosti.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Obecně asi nedostupnost bydlení. Kauce, poplatek realitním kancelářím a složení prvních nájmů je pro naše klienty obrovskou překážkou. Často se jedná o lidi, kteří mají minimální příjmy, neodpracovali dostatek let a nemají nárok ani na invalidní důchod, onemocněli v předproduktivním věku nebo je trápí zadluženost a exekuce.

Městských bytů je také nedostatek, obzvláště těch malometrážních. Výstavba sociálních bytů se ale v Plzni chystá a především máme do projektu od města 10 bytů příslibených. Teď bude tedy důležité zaměřit se na to, aby nevznikaly nové vyloučené lokality. Jádro našeho týmu budou tvořit sociální pracovníci, kolegyně s vlastní zkušeností s duševním onemocněním a dále budeme dle aktuální potřeby přizvávat zdravotníky.

Jaká je Vaše metoda výběrů klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Osoby, kterým bude nabídnuta bytová jednotka a podpora týmu Housing First, budeme získávat a vybírat na poradě multidisciplinárního týmu Housing First kombinací dvou způsobů – postupného nabírání zájemců, kteří splňují kritéria pro zařazení do projektu Housing First dle znění výzvy 108.

U zájemců bude posuzována doba bytové nouze a naléhavost řešení pomocí jednoduchého bodového systému. Pokud ve skupině zájemců budou lidi se stejným počtem bodů, proběhne konečný výběr druhým způsobem – losováním. Zájemců je velké množství a životní příběhy jsou tak rozdílné, že chceme minimalizovat vliv subjektivního hodnocení týmu.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Cílů máme hned několik. Aktuálně jsme ve fázi, kdy máme postavený kompletní tým. Prvním cílem je jej pořádně zaškolit a společně navštívit nějaký zahraniční projekt Housing First. Poté chceme co nejdříve obsadit první byty.

Velkou výzvou pro nás je navázat spolupráci i se soukromými vlastníky bytů, prostřednictvím určitých záruk získávat byty i tímto způsobem a nebýt závislí pouze na bytech města, tzn. do roka mít deset bytů městských, ale do dvou let ještě přidat minimálně pět bytů ze soukromého sektoru. Rádi bychom také navázali spolupráci s úřadem práce – aby o nás věděli a pomohli nám rychle a efektivně podporovat účastníky našeho projektu.

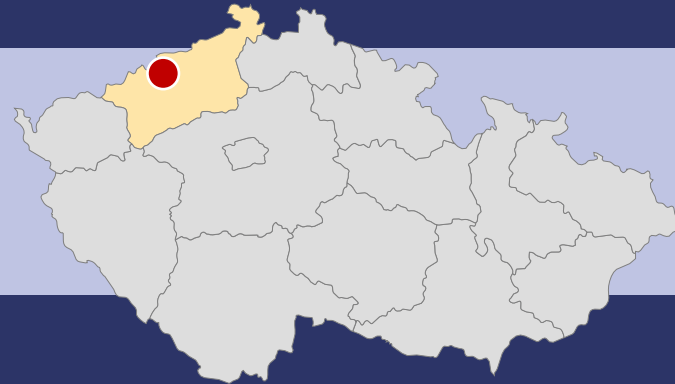
Statutární město MOST

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Most

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém
bydlení (jednotlivci)

Chystaný počet zabydlených bytů:

10 bytů

Vlastnictví bytů:

Obecní byty, soukromé byty

Jana Pánková
Projektová manažerka

476 448 545
Jana.Pankova@mesto-most.cz

Proč jste vstoupili do výzvy 108 Housing First?

Realizace projektu z výzvy č. 108 OPZ zaměřeného na pilotáž přístupu Housing First pro nás byla jakýmsi logickým a potřebným vyústěním předchozího projektu, který jsme realizovali z výzvy č. 128 a který byl zaměřen na pilotáž systému sociálního bydlení ve spolupráci se soukromými vlastníky bytů.

Město Most se vzhledem ke svým sociálně demografickým charakteristikám potýká s velkým počtem osob v bytové nouzi.

Zároveň je však město Most městem s nedostatečným vlastním bytovým fondem. Proto hledáme cesty a možnosti jiného řešení bytové nouze občanů města. Jednou z těchto možností je spolupráce se soukromými vlastníky, kteří na území obce pronajímají své byty.

Řešení sociálního bydlení a zajištění osob v bytové nouzi však není otázkou jednoho projektu. Jedná se o běh na dlouhou trať. Proto jsme uvítali možnost na tento projekt plynule navázat projektem „Housing First“ z výzvy č. 108. Díky tomuto projektu může realizační tým pokračovat v navázané spolupráci se soukromými vlastníky a zaměřit se na osoby v nejzávažnější bytové nouzi.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

V rámci předchozího projektu jsme měli možnost absolvovat několik studijních cest do zahraničí a načerpat zkušenosti a inspiraci místní praxe.

Velmi inspirativní byla v tomto ohledu Barcelona, která se stejně jako naše město potýká s velkým nedostatkem bytů ve vlastnictví obce. V tomto městě kolegy zaujala praxe nevládní organizace Arrels, která již několik let realizuje program Housing First, ve kterém se velmi osvědčilo oddělit roli sociálního pracovníka od role pracovníka majícího na starost správu bytu a plnění podmínek nájemní smlouvy.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Všeobecně se potýkáme s nedostatkem bytů. Jsme závislí na dobrovolné spolupráci ze strany soukromých vlastníků. Jejich požadavky (kauce, nájem uhrazené předem, vysoké ceny pronájmů atd.) jsou však často neslučitelné s možnostmi klientů. Roli hraje také jejich neochota

pronajímat byty sociálně znevýhodněným osobám.

Velkou komplikací při zabydlování je také opatření obecné povahy spočívající ve vymezení zón, do kterých není možné vyplácet doplatek na bydlení. Tyto zóny jsou v Mostě nastaveny velice široce a majitelé, kteří jsou ochotní spolupracovat a nabízejí své byty ke spolupráci s obcí, se nacházejí dost často v těchto zónách. My pak nejsme tyto byty schopni obsadit klienty, protože se v naprosté většině jedná zároveň o osoby závislé na pomoci v hmotné nouzi. Musíme pak takového majitele paradoxně odmítnout.

Při samotném zabydlování osob se potýkáme s problémy při zařizení a vybavení bytu. Velmi často také pracujeme s jednotlivci, kteří zůstávají sami, v novém prostředí, kde nikoho neznají, v poloprázdném bytě a potýkají se s osaměním a izolací, které je nyní navíc zesílené protiepidemickými opatřeními. Uvědomujeme si, že toto začíná být v případě našich klientů závažné téma, na které je potřeba se zaměřit.

Jaká je Vaše metoda výběrů klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Rozhodli jsme se pro kombinovanou metodu výběru klientů. Klienti splňující podmínky vstupu do projektu jsou vytipováni na základě místní znalosti pracovníky oddělení sociální práce odboru sociálních věcí Magistrátu města Mostu a poskytovateli sociálních služeb.

Projekt tedy pracuje s širší základnou klientů v závažné bytové nouzi. Těmto vytipovaným klientům je nabídnuta účast v projektu.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

V oblasti sociálního bydlení máme před sebou spoustu práce. Mezi takové nejbližší a reálné cíle patří udržet v bydlení 10 zabydlených domácností v rámci běžícího projektu Housing First. Dále udržet činnost Kontaktního centra pro bydlení, jehož provoz byl spuštěn v srpnu 2020.

Chtěli bychom také podpořit tzv. sociálně realitní zprostředkování, tedy nadále posilovat intenzivní spolupráci se soukromými vlastníky a využívání jejich bytů pro osoby v bytové nouzi.

Důležité je samozřejmě o výrazné posílení sociální práce na obci, protože bez intenzivní sociální podpory není možné úspěšně realizovat žádný systém sociálního bydlení a už vůbec ne program Housing First.

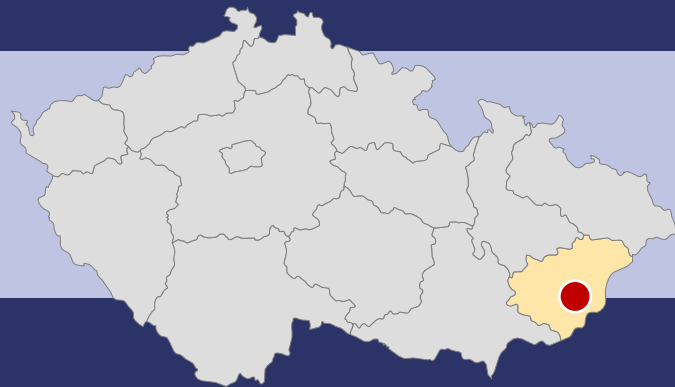
Město OTROKOVICE

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Otrokovice

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (jednotlivci, rodiny)

Chystaný počet zabydlených bytů:

12 bytů

Vlastnictví bytů:

Obecní byty, soukromé byty

Kamil Hric
vedoucí projektu

577 680 435
hric@muotrokovice.cz

Proč jste vstoupili do Výzvy č. 108 OPZ Housing First?

Město Otrokovice má cca 18 tis. obyvatel, hustou síť sociálních služeb i fungující sociální práci na městském úřadě. V předchozích letech jsme realizovali projekt Pilotní ověření sociálního bydlení, díky kterému víme, že máme na našem území osoby v bytové nouzi z cílových skupin osoby bez přístřeší i rodiny s dětmi ohrožené bezdomovectvím. Máme zde cca 800 lůžek v soukromých komerčních ubytovnách, 37 převážně obsazených míst v azylovém domě pro muže a 20 lůžek v 5 bytech v azylovém domě pro rodiny s dětmi a ženy. Řada osob pak je mezi tzv. zjevnými osobami bez přístřeší přímo na ulici či v provizorních přístřeších na okraji města. V rámci projektu se snažíme pomáhat osobám bez přístřeší z důvodu jejich obtížné situace a malé šance na získání standardního bydlení na Otrokovicku, což vede k jejich nízké motivaci pracovat na zlepšení své životní situace. Častými klienty jsou i matky samoživitelky, u kterých převažuje potřeba řešit bydlení, dluhy, závislosti či obecně problémy s hospodařením a v neposlední řadě také výchovné problémy s dětmi.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

V rámci předchozího projektu jsme měli možnost absolvovat pracovní cesty do některých zemích, kde jsou se sociálním bydlením před námi. Vybraní pracovníci projektu tak byli např. v Irsku, Španělsku či Skotsku. Jako nejinspirativnější a geograficky i historicky nejbližší se nám jevila Vídeň a její propracovaný koncept bydlení stavějící své základy již někdy od roku 1919. Fungující zákon o regulaci bydlení, který zamezuje nastavení nepřiměřeného nájmu a stanovuje, že část zisku z pronájmu musí být reinvestována, dotační politika na stavbu či opravu bytů a domů (při zachování 50 % zeleně a podmínky 15 let nezvyšovat nájem apod.), výstavba cca 700 sociálních bytů ročně či koncept tzv. SMART bytů, to je něco, co může inspirovat nejen lokální koncepty sociálního bydlení, ale i celostátní pojetí bytové politiky obecně. Je zde ostatně i fungující systém Housing First, ze kterého se dá také čerpat inspirace.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Naší velkou touhou bylo a stále je zapojení soukromých pronajímatelů bytů do projektu, což se nám povedlo překvapivě hladce: všichni tři větší soukromí pronajímatelé

v Otrokovicích byli ochotni své byty poskytnout pro potřeby klientů projektu. Narážíme však na bariéru vysokých nákladů na bydlení na soukromém trhu s byty, kdy aktuální nastavení dávkového systému tyto náklady již nereflektuje a většina klientů si bydlení na komerčním trhu nemůže dovolit. Nehledě na požadovanou jistotu, na kterou Úřad práce ČR poskytuje dávku MOP jen velmi neochotně.

Jaká je Vaše metoda výběru klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Účastníky projektu vybíráme pomocí hodnotícího dotazníku, který vyplní sociální pracovník s klientem na základě provedeného sociálního šetření, a v rámci něho dojde k vyhodnocení bytové nouze. Obecně se snažíme vybírat osoby v nejobtížnější sociální situaci s vysokou mírou ohrožení, a to bez nutnosti předchodí spolupráce se sociálními pracovníky města nebo poskytovateli sociálních služeb. Vždy je posuzován index ohrožení domácnosti bytovou nouzí v kombinaci s propojením domácnosti s vhodným bytem.

Hlavní slovo při doporučení výběru účastníků projektu mají sociální pracovníci, přičemž o uzavření nájemní smlouvy pak samozřejmě rozhoduje na základě jejich návrhu Rada města Otrokovice. Kontinuita výběru a rozhodování sociálních pracovníků jsou zajištěny zapojením paní starostky města a paní tajemnice městského úřadu do realizačního týmu projektu. Tímto jsou částečně eliminovány případné nesoulady mezi rozhodováním orgánů města a názorem projektového týmu. Zapojení samosprávy města do realizačního týmu projektu je ostatně přístup, který doporučujeme všem coby dobrou praxi.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Hlavním cílem je skutečně to, aby se našim klientům dobře bydlelo, aby si bydlení v co největší míře udrželi, a zároveň chceme prokázat, že systém Housing First je svébytný způsob, jak zlepšit situaci ve městě stran bydlení, a je použitelný i v přístupu města coby subjektu veřejné správy ke svým obyvatelům v bytové nouzi. Aktuální evidenci snížení počtu osob bez přístřeší v našem městě tomu začíná pomalu napovídat. Zároveň bychom chtěli připravovat půdu pro další navazující projekt zaměřený na bydlení, neboť jsou naše dosavadní zkušenosti dobré.

ROMODROM O.P.S.

Partneři projektu:

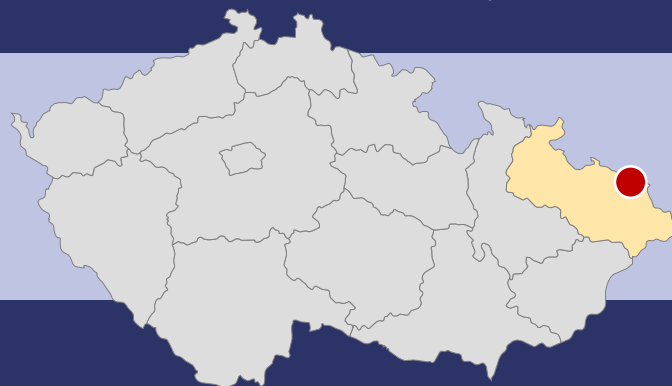
Nová Možnost, z.ú.

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Karviná, Orlová, Havířov, Ostrava

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (rodiny, jednotlivci)

Chystaný počet zabydlených bytů:

21 bytů

Vlastnictví bytů:

Soukromé byty

Eva Nedomová
koordinátorka projektu
778 491 144
evanedomova@romodrom.cz

Proč jste vstoupili do výzvy 108 Housing First?

Organizace Romodrom o.p.s. poskytuje podporu v oblasti bydlení od roku 2014. V rámci této podpory jsme analyzovali vlastnickou strukturu bytů ve městě, jejich počet, počet volných bytů a podmínky jejich přidělování. Vzhledem k privatizaci bytového fondu a nastaveným podmínkám přidělování obecních bytů, jsou tyto byty pro naši cílovou skupinu stále nedostupné. Výzva Housing first nám umožňuje rozšířit portfolio nabízené podpory a rozšířit i cílové skupiny, kterým můžeme podporu nabídnout. Náš Partner Nová možnost, z.ú. poskytuje support osobám postiženým bytovou nouzí, diskriminací a závažnou kritickou životní situací od roku 2017. Vzhledem ke zkušenostem a dispozici partnera zkušenými a vzdělanými zástupci v oblasti sociální jsme se rozhodli, že spojíme úsilí a přispějeme České republice s pomocí problémů, řešenými právě výzvou 108 Housing First.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

Z českých měst jsou to rozhodně brněnské projekty Housing First a Rapid Re-Housing, dále pak město Písek, Ostrava, a naše předchozí osobní zkušenosti. Velmi inspirativní a přínosné pro nás určité byla škola Housing first za účasti holandských lektorů, které se účastnili dva z našich pracovníků.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Jak bylo zmíněno výše, jednak je to nedostatek bytového fondu ve vlastnictví obce a jednak možnosti ucházet se o obecní byt. Kdy jednou z podmínek je bezdlužnost, což je u naší cílové skupiny většinou limitující podmínka. Ohrožující jsou zejména dluhy na předchozím nájemném, za komunální odpad, pokutách a energiích. Problémem jsou i tzv. bezdoplatkové zóny, kdy účastníci po přestěhování nemají nárok na doplatek na bydlení. To klade na pracovníky značné nároky, je potřeba s účastníkem velmi pečlivě zmapovat jeho finanční možnosti a dle toho i vyhledat/spárovat vhodný byt. U mnohých účastníků jsou to i náklady na vstup do bytu zahrnující kauci a první nájem. Jelikož jsou byty vyhledávány na otevřeném trhu, majitelé zpravidla vyžadují kauci (v sociálních bytech partnera je vstup bez kauce, v soukromých bytech vyjednáváme kauci maximálně ve výši jednoho nájmu). U účastníků, kteří nemají žádné finanční prostředky, je kauce uhrazena z prostředků garančního fondu. Účastníci projektu pak kauci postupně splácejí. Mají tak našetřenou jednu kauci, která je jim vrácena, v případě, že by se rozhodli projekt a byt opustit, a kterou mohou využít na vstup do bytu mimo projekt. Pokud v rámci projektu dochází k výměně bytu, kauce se automaticky převádí.

Samozřejmě, se objevily problémy spojené s vyhlášením karanténních opatření v rámci Covid-19. S uzavřením či omezením fungování jednotlivých úřadů bylo složitější žádat o dávky, vyřizování trvalých pobytů, jednání s poskytovateli energií aj., nicméně se nám situaci podařilo zvládnout.

Jaká je Vaše metoda výběrů klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Účastníci musí naplnit kritérium, a to, že musí spadat do cílové skupiny projektu. Toto je nezbytnou součástí. Pokud zájemce do naší cílové skupiny nespadá, nasměrujeme jej na návazné služby a organizace, které mu podporu poskytnout mohou. Byty jsou přidělovány na základě vyplnění bodového anamnestického dotazníku - na základě počtu bodů pak stanovujeme pořadník potřeby, avšak do úvahy bereme vždy i akutnost situace a celkový životní příběh klienta.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Určitě bychom si chtěli udržet vysokou úroveň poskytované sociální práce a dále rozvíjet spolupráci se soukromými majiteli bytů. Z našeho pohledu považujeme toto propojení za unikátní a přínosné, umožňuje nám to nabízet podporu lidem i v obcích, kde není bytový fond. Osvědčilo se nám také zapojení dluhového a pracovního poradce do týmu. A velký přínos vidíme v intenzivní psychosociální opoře, kterou jsou naši pracovníci schopni poskytovat klientům v průběhu adaptace.

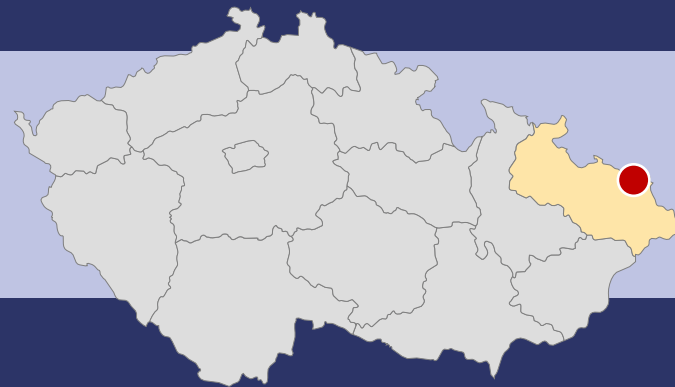
SLEZSKÁ DIAKONIE

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Karviná, Frýdek-Místek, Třinec

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém
bydlení (jednotlivci, rodiny)

Chystaný počet zabydlených bytů:

16 bytů

Vlastnictví bytů:

Soukromé byty, obecní byty

Dita Kendziorová
vedoucí projektu

731 678 820
vedouci.sbdp@slezkadiakonie.cz

Proč jste vstoupili do výzvy 108 Housing First?

Slezská diakonie začala působit na poli sociálního bydlení v r. 2000, a to formou zprostředkování bydlení v tréninkových bytech, které fungovaly pod Azylovými domy. Klientům v tréninkových bytech (jednotlivcům i maminkám s dětmi) se rovněž poskytoval doprovodný program. Doprovodný program obnášel sociální práci s jednotlivcem nebo rodinou, především v oblasti získání návyků potřebných pro udržení a bezproblémové užívání bytů. V roce 2016 se Slezská diakonie zapojila do aktivit Platformy pro sociální bydlení. Současně v té době reagovala SD na Výzvu MPSV, ze které bylo možné čerpat evropskou dotaci na projekt **Podpora sociálního začleňování v oblasti bydlení v MSK.**

Abychom využili zkušenosti získané v projektu sociální bydlení s doprovodným programem a mohli se i nadále věnovat oblasti sociálního bydlení a rozvíjet ji, zapojila se SD v roce 2020 do projektu Housing First (bydlení především).

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

Velmi inspirativní přístup v projektech Housing first zaujímá Francie. Oceňujeme především propojenost a angažovanost pracovníků i odborníků z řad lékařů (psychiatrů, psychologů, adiktologů, advokátů aj.). Nicméně v naší zemi je daný přístup „ještě v plenkách“ a společnost musí být dostatečně informována o výhodách, které Housing first přináší v boji proti bezdomovectví. V naší praxi se velmi často setkáváme se systémovými problémy a předsudky pracovníků, které nám často komplikují práci. Také vidíme jako problém spolupráci s odborníky (konkrétně psychiatry), pro které spolupráce s projektem není dosti atraktivní, a především nemají dostatečnou kapacitu věnovat se problematice naplno. V České republice sledujeme velmi inspirativní pilotní projekt Rapid Re-Housing Brno.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně a k přístupu HF?

Ve vybraných městech Moravskoslezského kraje (Karviná, Frýdek-Místek, Třinec) narůstají problémy s osobami, které bydlí v nejistém či nevyhovujícím bydlení, či doslova na ulici.

Na základě monitorování bezdomovců žije ve městě Frýdek-Místek cca 150 lidí bez domova. Dle Situační analýzy (Zpráva o vybraných otázkách sociálního vyloučení a nástrojích sociálního začleňování ve Frýdku-Místku) bylo zachyceno 66 domácností s celkovým počtem 220 osob, z toho 80 osob tvořilo skupinu dětí do 15 let. Tyto domácnosti bydlí v nejistém či nevyhovujícím bydlení a alespoň jeden člen domácnosti potřebuje intenzivní a dlouhodobou podporu při řešení sociálních problémů (nejčastěji absence pravidelného příjmu, zadluženost, duševní porucha, závislost, chybějící rodinné zázemí).

Ve městě Třinec žije podle údajů odboru sociálních věcí v současné době bez vlastního bydlení asi 150 lidí, z toho přibližně 30 doslova na ulici.

V Karviné pracujeme v preventivních službách přibližně s 200 osobami ročně. Tito lidé potřebují intenzivní podporu v oblasti zabydlení a doprovázení v počáteční fázi v přechodu do stálého bydlení. Nevyhovující bydlení má negativní dopady na školní výsledky dětí, zdravotní stav členů rodin a možnosti navazovat běžné vztahy mimo ubytovnu.

Jaká je Vaše metoda výběru klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Klienti byli vybíráni na základě bytové nouze a potřebnosti bydlení. Abychom zajistili transparentnost výběru, vytvořili jsme dotazník, který zjišťoval míru bytové nouze. Pro rodiny s dětmi byl dotazník rozšířen o doplňující otázky, které nebyly bodově hodnoceny. Sloužily především o zachycení informací o rodině. Součástí jednání se zájemcem byl i formulář, kde pracovník zjišťoval o zájemci základní informace včetně stručného popisu životní situace, informace o zajišťování základních životních potřeb, jako je obstarávání potravin a tekutin, jestli má zájemce možnost vykonávat základní hygienu nebo jestli spolupracuje s nějakou sociální službou popř. organizací. Součástí Formuláře bylo také vlastní pozorování pracovníka, kde pracovník zhodnotil působení zájemce během vyplňování informací. Jednalo se především o místo, kde se nejčastěji setkávali, upravenost zájemce a neodborné zhodnocení zdravotní stránky (např. jestli zájemce měl problémy s mobilitou nebo působil dezorientovaně apod.). Následně na poradě týmu proběhl tzv. předvýběr klientů, kde jsme si veškeré zájemce představili a zhodnotili míru bytové nouze a potřebnosti bydlení a podpory projektu Housing first ve Slezské diakonii. Prakticky předvýběr vypadal tak, že jsme sečetli bodová hodnocení a na základě zjištěných informací jsme měli k dispozici vhodné adepty do projektu. Následně proběhl oficiální výběr klientů za přítomnosti dalších aktérů. V městě Frýdek – Místek byla přítomna vedoucí oddělení sociální práce, ve městě Třinec ředitel pobočky společnosti CPI s realitním makléřem, který bude zařizovat veškeré formality ohledně bydlení v bytech v Třinci. V Karviné proběhl výběr klientů za přítomnosti vedoucího pracovníka sociálního odboru a vedoucí sociálních věcí spolu s vedoucí oblasti Slezské diakonie pro oblast Karviná.

Danou metodu jsme zvolili z toho důvodu, že podmínkou ve všech městech byla přítomnost pronajímatelů bytů (kromě města Karviná). V Karviné byla nastavena podmínka spolupráce se sociálním odborem města Karviná.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Cílem projektu Housing first ve Slezské diakonii je nastínit problematiku sociálního bydlení a možnosti jeho řešení i celkového tématu bezdomovectví v konkrétních městech. Jsme přesvědčeni o tom, že správným přístupem, intenzivní podporou a především trpělivostí a časem, se metoda přístupu housing first jeví jako vysoce účinná v boji proti bezdomovectví. Velmi si vážíme spolupráce s pronajímateli bytů, kteří jsou velmi vstřícní, ochotní spolupracovat a domluvit se na podmínkách i kompromisech.

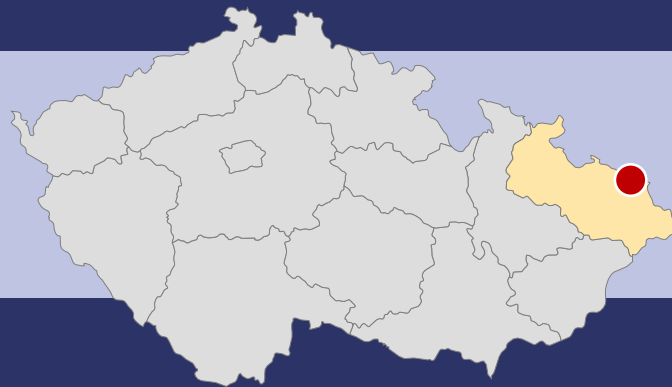
Spolek PORTAVITA

Kliknutím
spustíte video

Lokalita:

Karviná, Havířov

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (samoživitelé a samoživitelky)

Chystaný počet zabydlených bytů:

19 bytů

Vlastnictví bytů:

Soukromé byty

PORTAVITA

David Starzyczný
výkonný ředitel

736 185 730
starzyczny@portavita.cz

Proč jste vstoupili do výzvy č. 108 Housing First?

Odpověď na tuto otázku úzce souvisí s pohledem do minulosti a popisem současných aktivit Spolku PORTAVITA, který vznikl v roce 2012, a jeho pobočných spolků Šumbarák, Orlovák, Stabilita a Zázemí. Dohromady tyto spolky spravují více než 550 podnájemních bytů od společnosti Heimstaden, a společně patří mezi největší poskytovatele bydlení s doprovodným sociálním programem v ČR.

Spolek PORTAVITA působí v Moravskoslezském kraji. Dlouholeté zkušenosti v oblasti sociálního bydlení spolku ukázaly, že jednou z nejzranitelnějších skupin ve vztahu k bydlení je cílová skupina, kterou si zároveň pro projekt vybrali, a to samoživitelé/ky v bytové nouzi. Především ti jsou velmi citliví na potřeby bydlení a v oblasti ubytování jsou často diskriminováni. Mnozí z nich si nejsou schopni z důvodu zadluženosti a kumulovaných problémů najít standardní bydlení a dlouhodobě tak přecházejí mezi azylovými zařízeními. Přitom právě třeba matky jsou velmi často obětmi domácího násilí. Jsou to také i samoživitelé, kteří paradoxně trpí vysokou mírou samoty ve chvíli, kdy samostatné bydlení získají.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

Inspirací je mnoho, tou nejsilnější je pro nás především vlastní víra ve smysluplnost nového přístupu v oblasti sociální práce. Právě díky tomuto projektu v praxi postupně zjišťujeme, že současná sociální práce má svá striktní pravidla, která pracovníkovi mnohdy brání poskytnout klientovi takovou podporu, kterou by v danou chvíli nejvíce potřeboval. HF vnímáme jako příležitost „zkusit to jinak“. Je zde větší prostor pro kreativní práci a podporu klienta, díky které jedinec dostává více času pro nastartování změny v životě.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Program HF by měl být možností pro změnu u rodin, kterým hrozí sociální vyloučení. Města Havířov a Karviná, ve kterých je projekt HF realizován, jsou města s vysokou koncentrací této rizikové skupiny. Ze zkušeností odborných pracovníků naší služby i okolních služeb vnímáme, že je potřeba rodiny podporovat v bydlení i jiným způsobem – třeba právě projektem HF.

Jaká je Vaše metoda výběru klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Metodika zapojení účastníků do projektu byla rozdělena na dvě fáze, kterým předcházela masivní reklamní kampaň (spoty v rádiu, plakáty na billboardech, letáčky u spolupracujících organizací a institucí, distribuovány na základních školách, u praktických lékařů apod.). Následně jsme s oslovenými zájemci vyplňovali dotazníky, které byly zhotoveny tak, aby co nejvíce podchytily danou cílovou skupinu. V druhé fázi probíhal výběr z žadatelů, kteří prošli tímto dotazníkovým šetřením, a to formou svolání komisí v Havířově a v Karviné, které se skládaly ze zástupců měst a spolupracujících organizací.

Naším cílem bylo pracovat s co nejvyšší mírou objektivity, tedy nezávislým pohledem na žadatele hned z několika stran odborné veřejnosti s ohledem na dodržování principu potřeby.

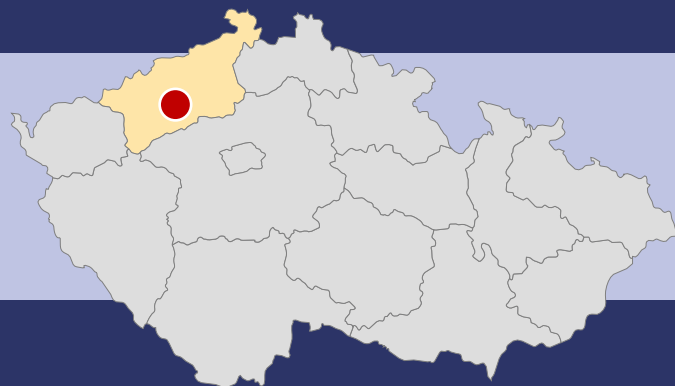
Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Za první úspěch už teď považujeme to, že má nově bydlící rodina zajištěný veškerý příjem na to, aby dokázala uhradit bydlení a následně uspokojit základní životní potřeby všech členů. Ještě větší výzvou je ale navázání takového vztahu s rodinou, aby nás pustila k dalším životním strastem, které ji během života postihly a ve kterých bychom jí mohli poskytnout velkou podporu. Díky tomu je podle nás totiž možné nastavit v rodině jiný náhled na kvalitu života a předat prostřednictvím rodičů na děti zdravější vzorce chování ke společnosti i k sobě navzájem. Držíme se motta, že prožitek je to, co může člověka nejvíce ovlivnit.

VAVŘINEC, Z. S.

Lokalita:

Žatec, Louny

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, v nevyhovujícím a nejistém bydlení (rodiny)

Chystaný počet zabydlených bytů:

12 bytů

Vlastnictví bytů:

Soukromé byty, obecní byty

Miroslava Hrdličková
ředitelka spolku, garantka
projektu

607 813 451
hrdlickova@vavrinec-zs.cz

Proč jste vstoupili do výzvy č. 108 Housing First?

Za „odrazový můstek“ pro rodiny v nouzi jednoznačně považujeme vhodné bydlení, které odpovídá potřebám konkrétní rodiny. V rámci sociálních služeb se sice snažíme potřebu bydlení rodinám naplnit, avšak nejsme všemocní a neumíme rodinám pomoci překonat překážky, kterými jsou předsudky pronajímatelů vůči početným nebo romským rodinám, vysoké kauce před podpisem nájemní smlouvy apod.

Výzva nabízí možnost zřídit garanční fond, kterým lze rodiny při vstupu do nájemního bydlení podpořit. Bonusem pro rodiny je samozřejmě podpora sociálního pracovníka a dalších členů týmu. To nás přesvědčilo, abychom se do projektu pustili.

Existuje nějaký příklad ze zahraničí nebo z ČR, který Vás inspiruje?

Před zahájením realizace projektu jsme velké povědomí o tomto typu pomoci neměli. Z důvodu vládních opatření a potíží souvisejících s koronavirem jsme doposud neměli ani možnost absolvovat stáž v obdobném projektu. Naše znalosti principů Housing First vyplývají z nastudování informací z internetu a zejména se řídíme vlastní intuicí a znalostí vycházející z naší dosavadní praxe s cílovou skupinou v rámci poskytování sociálních služeb. Jednoduše by se dalo říci, že projektem částečně nahrazujeme absenci sociálních bytů v lokalitě.

Jaké jsou problémy v místě realizace vztahující se k sociálnímu bydlení obecně nebo konkrétně k přístupu Housing First?

Problémem je velmi malý či žádný bytový fond měst v regionu. Byty proto získáváme na běžném trhu. Při realizaci projektu se setkáváme s nedůvěrou ze strany pronajímatelů. Je pochopitelné, že chrání svůj majetek a dávají přednost „bezproblémovým“ nájemníkům. Při získávání bytů proto využíváme osobní vazby s pronajímateli, oslovujeme své přátele, kteří Vavřinec doporučují jako seriózní „firmu“. Následně nově oslovené pronajímatele odkazujeme na již úspěšnou spolupráci s majiteli bytů.

Jaká je Vaše metoda výběru klientů do projektu a proč jste se pro tuto metodu rozhodli?

Původně jsme při výběru metody váhali. Po konzultacích jsme se rozhodli držet doporučení a zájemce losovat, abychom zachovali transparentnost výběru. Vycházeli jsme přitom z předpokladu, že všechny rodiny, které splní podmínku cílové skupiny potřebují uspokojit potřebu bydlení. Pro všechny rodiny je tato potřeba stejně důležitá a vzhledem k tomu, že jsou v rodině přítomné nezletilé děti, je nepravděpodobné, že by rodina žila přímo na ulici. Následně jsou mapovány další potřeby rodin (byt v konkrétním městě, bezbariérovost bytu, apod.). Vycházíme také z dispozic konkrétního bytu, který se nám podaří získat a z podmínek, které majitel bytu nastaví (např. maximální počet osob v bytě, možnost ubytování se psem apod.).

Touto selektivní metodou dojdeme k určitému počtu zájemců o Housing First, kteří jsou vhodní do konkrétního bytu. Z těchto zájemců následně losujeme. Nutno však říci, že v „koronavirové době“ se opakovaně stalo, že do konkrétního bytu nám postupnou selekcí vyšla pouze jedna rodina a k losování logicky vůbec nedošlo.

Jakého cíle byste chtěli v dohledné době dosáhnout?

Naším cílem je zabydlet co nejvíce rodin a zároveň s nimi pracovat tak, aby si nově získané bydlení rodiny udržely i po skončení podpory Housing First. Chtěli bychom rodiny začlenit do společnosti tak, aby fungovaly jako většinová společnost, tj. děti chodily řádně do školy, rodiče pracovali, hradili své závazky a nebyli závislí na sociálním systému.